

سوالات درس ۹ (پایه های استوار) دین و زندگی (۳) پایه دوازدهم رشته های تجربی و ریاضی

- ۱) * گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه ی زندگی فردی و اجتماعی مردم بود.
- ۲) رسول اکرم از همان ابتدای دعوت مردم را به یکتاپرستی دعوت کرد.
- ۳) رسول خدا در کنار دعوت به توحید، افق نگاه انسان ها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد و آنان را با زندگی در آخرت آشنا کرد.
- ۴) * رسول خدا (ص) در راستای تبیین معیارهای تمدن اسلامی، چگونه افق نگاه انسانها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد؟ آنها را با زندگی در آخرت آشنا کرد. (دی ۱۴۰۱)
- ۵) * پیامبر گرامی اسلام (ص) در کنار دعوت به توحید، انسان ها را با چه حقیقتی آشنا ساخت؟ معاد
- ۶) * آیه زیر « مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ » بیانگر کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی است؟ معیار توحید-معاد
- ۷) * در عبارت قرآنی «...مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ...» دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی نیز به حساب می آیند، کدام اند؟ ایمان به خدا (۵/۰) روز قیامت (۵/۰) سوال دی ۹۷
- ۸) علت برانگیخته شدن رسول خدا به رسالت چیست؟ تا جامعه ای بنا نهد که در آن جامعه، به جای حکومت ستمگران و طاغوتیان، ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی استوار گردد.
- ۹) * آیه «أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ» به کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟ ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا را اطاعت کنید و پیامبر و صاحبان امر خود را که از شمایند [نیز] اطاعت کنید. - معیار: اطاعت از خدا، رسول و امام
- ۱۰) کدام معیار از دلایل تشکیل حکومت اسلامی و پذیرش ولایت الهی است؟ معیار: اطاعت از خدا، رسول و امام
- ۱۱) * ویژگی های «جامعه عدالت محور» که حضرت محمد (ص) برای تحقق آن تلاش می نمود چیست؟ مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد، نه اینکه نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود باشد. پیامبر از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری و مساوات در جامعه
- ۱۲) از نظر پیامبر، برترین جهاد، چه جهادی است؟ سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.
- ۱۳) * حدیث «برترین جهاد سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.» در ارتباط با چه موضوعی است؟ توجه به عدالت
- ۱۴) * عمل افراد جامعه اسلامی بر مبنای حدیث نبوی: «برترین جهاد؛ سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد» جامعه را به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی نزدیک میکند؟ (دی ۱۴۰۱) برپایی جامعه ای عدالت محور
- ۱۵) * جامعه مظلوم به آسانی حق خود را از ظالم بستاند بر چه محوری استوار است؟ بر محور عدالت
- ۱۶) * از جنبه های عدالت خواهی رسول خدا (ص) مبارزه با تبعیض طبقاتی بود. (ص/غ)
- ۱۷) قرآن کریم، در آنجا که اوصاف نمازگزاران را بیان می کند، یکی از ویژگی های آنها را چه چیزی ذکر می کند؟ آنان در مال خود برای محرومان و فقیران نیز حق معینی قرار داده اند.
- ۱۸) قرآن کریم، تکذیب کنندگان دین را چگونه معرفی کند؟ یتیمان را از خود می رانند و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی نمایند.
- ۱۹) چه چیزی باعث شد که فاصله طبقاتی و فقر و بی توجهی به محرومان زشت شمرده شود و مساوات و قسط، ارزشی والا تلقی گردد؟ رفتار پیامبر اکرم و بیانات قرآن کریم

۲۰) آیه شریفه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» بیانگر کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی است؟ اصل عدالت

۲۱) کانون رشد و تربیت انسان هاو مانع اصلی فساد و تباهی چیست؟ خانواده

۲۲) *در عصر جاهلیت، زنان از چه جایگاهی برخوردار بودند؟ (منزلت زن در دوره قبل از اسلام چگونه بود؟) ۱- زن همچون کالا تلقی می شد ۲- از کمترین حقوق فردی و اجتماعی، حتی حق مالکیت برخوردار نبود. ۳- تولد دختر در خانواده سرافکندگی آن خانواده را به دنبال داشت. ۴- زن، از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود.

۲۳) * کدام گزینه در باره وضعیت زنان در دوره قبل از اسلام نادرست است؟

۱. همچون کالا تلقی میشدند ۲. از حق مالکیت برخوردار بودند ۳. تولد دختر موجب سرافکندگی خانواده اش بود

۲۴) * از برنامه های مهم پیامبر (ص) تبیین جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و مانع اصلی نابسامانی های اجتماعی بود. (ص/غ)

۲۵) * رسول خدا با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد.

۲۶) خانواده پیامبر === الگوی تمام عیار عفاف، حیا و پوشش اسلامی بودند تا به دیگر مؤمنین بیاموزند که توجه به مقام و منزلت زن به معنی بی بند و باری، نگاه ابزاری به او و متزلزل ساختن بنیان خانواده نیست.

۲۷) * آیه شریفه «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً» بیانگر کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی است؟ اصالت خانواده

۲۸) * احیای منزلت زن و ارزش های اصیل اوبه کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟ ارتقاء جایگاه خانواده (۵/نمره)
سوال دی ۹۷

۲۹) رفتارهای جاهلی حاکمان بنی امیه و بنی عباس و بسیاری دیگر از حاکمان در سرزمین های اسلامی نسبت به زن پدیدار چگونه بود؟ حرمسرا تشکیل دادند و زنان زیادی را به دربار خود آوردند و حقوق الهی آنان را نادیده گرفتند.

۳۰) * نهایی دی ۱۴۰۱) پیامبر اکرم (ص) با دعوت مردم به تعقل، چه آداب جاهلی را از بین بردند؟ پیامبر اکرم (ص) با دعوت مردم به تعقل، آداب جاهلی زمان خود مانند اینکه شعر می سرودند اما برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت یا برای آمدن باران، آتش میافروختند و یا شتر سالم را با آهن حرارت دیده داغ میزدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد را نابود ساخت.

۳۱) برخی از نشانه ها و مظاهر جهل و خرافه پرستی در دوره جاهلی را بنویسید. شعر می سرودند، اما برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت پرستی. برای آمدن باران آتش می افروختند. شتر سالم را با آهن حرارت دیده داغ می زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد.

۳۲) * اولین آیاتی که بر پیامبر (ص) نازل شد درباره عدالت خواهی بود. (ص/غ)

۳۳) * اولین آیاتی که بر پیامبر اسلام (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود درباره ی دانش و آموختن بود. (ص/غ)

۳۴) * چه موضوعی آغازگر رسالت پیامبر بود؟ دانش و آموختن

۳۵) * در صدر اسلام، چه عواملی باعث شکسته شدن سد جاهلیت و خرافه گرایی گردید؟ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش و تشویق های دائمی رسول خدا

۳۶) * چرا با ظهور اسلام سد جاهلیت و خرافه گرایی شکسته شد؟ به دلیل دعوت مکرر قرآن به خردورزی- تشویق های دائمی پیامبر (ص)

۳۷) * دعوت مکرر قرآن به خردورزی چه نتیجه ای به دنبال داشت؟ سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست.

(۳۸) *رسول خدا چگونه توانست یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم کند؟ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش و تشویق های دائمی رسول خدا. (دی ۱۴۰۱)

(۳۹) *بر اساس سخنان پیامبر (ص) علم آموزی برای زنان و مردان در اسلام چه حکمی دارد؟ واجب است.

(۴۰) *از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی، منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص بود. (ص/غ)

(۴۱) *این حدیث پیامبر که می فرماید: «طلب علم بر هر مرد و زن واجب است» بیانگر کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی است؟ معیار عقل گرایی

(۴۲) *در دوره تمدن اسلامی، رسول خدا (صلی الله علیه و آله) آموختن علم را برای مردم **واجب** دانست. سوال دی ۹۷

(۴۳) پیامبر روزی به یارانش فرمود: کسی که دوست می دارد نگاهش به چهره کسانی افتد که از آتش دوزخ در امان اند، به **جویندگان علم** بنگرد.

(۴۴) *آیه ی شریفه ی: «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ» را مربوط به کدام یک از پایه های تمدن متعالی اسلامی است؟ تفکر و تعقل و خردورزی

(۴۵) *هر یک از موارد زیر با کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی ارتباط دارد؟

انما يتذكر اولوا الالباب ----- اهمیت تعقل و خردورزی

و جعل بينكم موده و رحمه ----- جایگاه خانواده

(۴۶) چه چیزی سبب علاقه مسلمانان به علم و دانش شد؟ تلاش پیامبر اکرم و پیشوایان ما

(۴۷) نیاکان ما در جهان اسلام توانستند علوم و دانش بشری را از چند شاخه محدود به **پانصد** شاخه برسانند.

(۴۸) شوق و علاقه نیاکان ما به دانش سبب چه اموری شد؟ سبب شد که در بسیاری شهرها در کنار هر مسجد، مدرسه ای نیز بنا **کنند** در آن روزگار، دانشجویان اروپایی برای تحصیل به دانشگاه های اسلامی می شتافتند و پادشاهان آنان، برای معالجه به **بیمارستان های مسلمانان** مراجعه می کردند.

(۴۹) یکی از عوامل اصلی تحول اندیشه در اروپا و توجه بیشتر اروپاییان به تفکر فلسفی و دانش طبیعی چیست؟ آثار ابن سینا

(۵۰) کتاب شفا از بوعلی سینا در چه زمینه ای است؟ یک دایره المعارف در منطق، ریاضیات، علوم طبیعی و فلسفه است.

(۵۱) دو تن از دانشمندان بزرگ تمدن اسلامی را نام ببرید. ابن سینا - ملا صدرا

(۵۲) سخن ملا صدرا، فیلسوف بزرگ اسلامی درباره هماهنگی میان دین و تفکر عقلی را بنویسید. «نمی شود قوانین این دین بر حق الهی، که چون خورشید روشن درخشان است، با دانش استدلالی یقینی مخالفت داشته باشد. نیست باد آن فلسفه ای که قوانینش با کتاب قرآن و سنت رسول خدا و ائمه اطهار مطابقت نداشته باشد.»

(۵۳) وضعیت مسلمانان در مورد امور مربوط به بهداشت و سلامتی را بنویسید. در تمدن اسلامی، در قرون اولیه، در امور مربوط به بهداشت و سلامتی، وضع مسلمانان بسیار درخشان بود؛ اگر شرایط قبل از اسلام را در نظر بگیریم، یا اوضاع دوره شکوفایی تمدن اسلامی را با اروپا، که هنوز حتی با حمام آشنا نبودند مورد توجه قرار دهیم، درمی یابیم که چگونه دستورات ساده ای مانند وضو و غسل و دیگر آموزه های بهداشتی اسلام مانند طهارت و نجاست و نیز دستورات پیشوایان دین در مورد سلامتی و درمان، دنیای اسلام را متحول کرد.

(۵۴) یکی از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی چه بود؟ منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص

جواب فعالیت های درس نهم (پایه های استوار) دینی دوازدهم تجربی و ریاضی

ندبّر در قرآن (۱) ص ۱۰۹

...مَنْ آمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

در این آیه به دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی نیز به حساب می آیند، اشاره شده است. آن دو معیار کدام اند؟

معیار اول: اصل توحید محوری

معیار دوم: اصل آخرت گرایی

ندبّر در قرآن (۲) ص ۱۱۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ...

با توجه به آیه شریفه و عبارت های درس، معیار سوم تمدن اسلامی کدام است؟

معیار سوم: اطاعت از خدا و رسول و امام

ندبّر در قرآن (۳) ص ۱۱۱

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ...

با توجه به این آیه شریفه و عبارات قبل، معیار دیگری از معیارهای موردنظر پیامبر اسلام برای تشکیل تمدن اسلامی را ذکر کنید.

معیار چهارم: اصل عدالت

ندبّر در قرآن (۴) ص ۱۱۳

با تفکر در این آیه معیار پنجم تمدن اسلامی را ذکر کنید.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَن يَخْلُقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

معیار پنجم: اصالت خانواده

ندبّر در قرآن (۵) ص ۱۱۶

...قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ

با توجه به این آیه شریفه و عبارات قبل، معیار دیگری از تمدن موردنظر پیامبر اسلام را ذکر کنید:

معیار ششم: عقل گرایی